

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

**«2023-2025 елларга Актаныш муниципаль районында
физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль
программасы турында**

«Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» 2007 елның 04 декабрендәге 329-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2021 елларга Татарстан Республикасында физик культура һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2019 елның 05 мартындагы 567 номерлы карарына һәм Актаныш муниципаль районы территориясендә физик культура һәм масса күләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2023-2025 елларга Актаныш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Актаныш муниципаль районы бюджетын формалаштырганда Актаныш муниципаль районының «Финанс-бюджет палатасы» МКУ программаны гамәлгә ашыру максатларында финанслауны күздә тотарга тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге адрес буенча: <http://aktanysh.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.М.Әнвәровага йөкләргә.

Житәкче

Р.А.Ильясов

Актаныш муниципаль районы
Башкарма комитеты жетекчесе
карарына № ____, " ____ " _____ 20__
1нче кушымта

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Актаныш
муниципаль районнда физик культура һәм спортны үстерү»
муниципаль программасы**

Программа паспорты

Программаның исеме	«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы (алга таба Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	<ul style="list-style-type: none"> - 2018 елның 29 сентябрэндәге 8028-ПІЗ номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе Д.А.Медведев тарафыннан расланган 2024 елга кадәр чорга Россия Федерациясе Хөкүмәте эшчәнлегенә төп юнәлешләре - 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе; - «Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» 2007 елның 4 декабрэндәге 329-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрэндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрэндәге 99 - ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «2019-2020 елларга «Уңайлы мохит» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2015 елның 1 декабрэндәге 1297 номерлы карары; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «2020 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә физик культура һәм спортны үстерү стратегиясен раслау турында» 2009 елның 7 августындагы 1101-р номерлы күрсәтмәсе; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Физик культура һәм спортны үстерү «Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 15 апрелендәге 302 номерлы карары - «2014 - 2021 елларга Татарстан Республикасы гражданнына социаль ярдәм күрсәтү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 23 декабрэндәге 1023 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары;
Программаның муниципаль заказчы-координаторы	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегә
Программаны төп эшләүчесе	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегә
Программаның максаты	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкын системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруға мотивацияләүне арттыру. 2. Спорт резервын әзерләү системасын камилләштерү һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы спортчыларының төбәкара, бөтенроссия ярышларында һәм Россия Федерациясе жыйелма командалары составында эре халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгыш ясауларын тәэмин итү. 3. Физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтенә нәтижәлеләген арттыру.
Программаны тормышка ашыру вакыты	2023 - 2025 еллар

<p>Программаны ел һәм чыганаclarга бүлеп финанслау күләмнәре</p>	<p>2023-2025 елларда программаны финанслауның гомуми күләме 347925,96 мең сум, шул исәптән: 2021 елга - 180123,81 мең сум. 2022 елга - 96007,89 мең сум. 2023 елга - 71794,26 мең сум. Программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш. Федераль бюджет, жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar акчалары ел саен төзелгән шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк</p>
<p>Ярдәмче программалар исемлегә</p>	<p>1. “2023-2025 елларга физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү”. 2. «2023-2025 елларга спорт резервын әзерләү һәм югары казанышлар спортын үстерү».</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтижәлелегә күрсәткечләрне гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга арту мөмкинлегә бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче халыкның 60 процентка кадәр өлеше; «Хезмәткә һәм оборонага әзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы сынаулары (тестлары) нормативларын үтәгән халыкның өлеше «Хезмәткә һәм оборонага әзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми санында «Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО), 50,0 процентка кадәр; - сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән һәм физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыльләнүче затларның өлеше, халыкның әлегә категориясенә гомуми санында 30,0 процентка кадәр; - спорт әзерлегенә федераль стандартлары нигезендә спорт әзерлегә буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмалар өлеше, физик культура һәм спорт өлкәсендә оешмаларның гомуми саны, шул исәптән сәламәтлегә һәм инвалидлары мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен - 100 процентка кадәр; спорт әзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт әзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт әзерлегә этабында шөгыльләнүче оешмалар өлеше - 15, 0 процентка кадәр; Россия Федерациясе спорт жыйелма командаларына кандидатлар исемлекләрендә кертелгән спортчылар саны 10 кешегә кадәр.

I. Программаның характеристикасы

Әлегә Программа 2024 елга кадәр Россия Федерациясе Хөкүмәте эшчәнлегенә төп юнәлешләрне исәпкә алып эшләнә. Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе Д.А.Медведевның 2018 елның 29 сентябрендәге 8028-П/З номерлы, 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-иқтисадый үстерү стратегиясе, «Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» 2007 елның 4 декабрендәге 329-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181ФЗ номерлы Федераль закон, «Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрендәге 99-ТРЗ номерлы Татарстан

Республикасы Законы, «2019 - 2020 елларга «Уңайлы мохит» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 1 декабрдәге 1297 номерлы карары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 7 августындагы 1101-р номерлы «Россия Федерациясендә физик культураны һәм спортны үстерү стратегиясе турында» 2014 елның 24 ноябрдәге 1101-ФЗ номерлы күрсәтмәсе, «Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 15 апрелдәге 302 номерлы «Физик культура һәм спорт турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 23 апрелдәге 122 номерлы карарын, «Татарстан Республикасы гражданнын социаль яклау турында» 2014 елның 23 апрелдәге 1101-ТРЗ номерлы карары.

Татарстан Республикасында физик культура һәм спортны үстерү үткәрелә торган социаль сәясәтнең өстенлекле юнәлеше булып тора һәм ышанычлы норматив-хокукий нигезгә нигезләнә. Физик культура һәм спортны үстерү өчен киң мөмкинлекләр тудырыла, Актаныш районы Татарстан Республикасында физкультура - спорт хәрәкәтен үстерү буенча лидерларның берсе.

Хәзерге вакытта районның спорт инфраструктурасын үстерү һәм эзлекле камилләштерү өлкәсендә уңай динамика күзәтелә. Районда 186 яссы спорт корылмасы бар, һәм яңа спорт корылмалары интенсив рәвештә файдалануга тапшырыла. 2013 елдан 2022 елга кадәр генә дә физкультура һәм спорт өчен яңа яссылык объектлары файдалануга тапшырылды (универсаль спорт майданчыгы - Пучы авыл җирлеге, волейбол һәм баскетбол өчен катнаш спорт майданчыгы Тат.Суыксу авыл җирлеге, мини-футбол майданчыгы Киров авыл җирлеге, мини-футбол майданчыгы, 2013 елда «Бердәм Россия» программасы буенча күпфункцияле универсаль спорт комплексы тапшырылды; 2014 елда: Баскетбол, волейбол өчен майданчык Пучы урта мәктәбе, Актаныш мини-футбол кыры МАУ "Лачын" спорт мәктәбе балансында, баскетбол, волейбол майданчыгы Т.Суыксу урта мәктәбе, кече -футбол кыры Киров урта мәктәбе, 2015 ел: кече-футбол кыры Такталачык төп гомуми белем бирү мәктәбе, кече-футбол кыры 2 санлы Актаныш урта мәктәбе, 2016 ел: Актаныш авыл җирлегендә кече-футбол кыры, сәләтле балалар өчен гуманитар гимназиядә кече футбол кыры, баскетбол, волейбол майданчыгы, баскетбол,волейбол майданчыгы Богады төп гомуми мәктәбе, кече-футбол кыры, баскетбол, волейбол майданчыгы Актаныш технология техникумы, 2017 ел: "Актаныш башлангыч мәктәп-балалар бакчасы кече-футбол кыры, Чишмә авылында баскетбол, волейбол майданчыгы, 2018 ел: Актанышбаш авыл җирлеге кече-футбол кыры, Актаныш 1 санлы урта мәктәбе модульле чаңгы базасы, кече-футбол кыры, 2019 ел: кече-футбол кыры Актаныш 1 санлы урта мәктәбе,ТР Актаныш муниципаль районы "Лачын" спорт мәктәбе модульле чаңгы базасы файдалануга тапшырылды, 2020 ел: "Лачын" спорт мәктәбе балансында баскетбол майданчыгы, 2021 ел: Актаныш, Мәсәде, Күжәкә, Түке, Этәс авыл җирлекләрендә баскетбол һәм волейбол майданчыклары тапшырылды. 2022 ел: Актаныш авыл җирлегендә баскетбол һәм волейбол майданчыгы. 2023 елда «Ябык футбол манежы, каркас тентлы өслекле, 20x40м зурлыгындагы футбол кыры һәм административ бина, жиһазлар һәм инвентарь сатып алып» төзү планлаштырыла. 2024 елда - «Иман» спорт комплексына капитал ремонт, «Татарстан Республикасы спорт корылмаларын капитал ремонтлау» республика программасы кысаларында.

Актаныш халкын системалы рәвештә физик культура һәм массакүләм спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү максатында спорт инфраструктурасын модернизацияләү һәм төрле яшь категорияләре һәм төркемнәре өчен спорт корылмаларынан файдалану мөмкинлеген арттыру буенча эш алып барылды. Районда физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче кешеләр саны бүген 13905 кешене тәшкил итә, бу халык санының 55,57%ын тәшкил итә.

Районда ел саен район хакимияте Башлыгы тарафыннан раслана торган спорт-массакүләм чараларның календарь планы төзелә. Ел дәвамында районда 89 спорт чарасы уздырыла. Ярышларда 6 000 артык кеше катнаша.

Яхшы дәрәжәдә һәм зур массакүләмлек белән традицион чаралар уза: кышкы спорт сезонын ачу һәм ябу, "Лачын" чаңгы базасында һәм яңа кертелгән модульле

чаңгы базасында уза торган ярышлар. Ярышларда 400дән артык укучы һәм район халкы катнаша.

“Россия чаңгы юлы” ярышлары уздырыла, анда 1000нән артык райондашыбыз катнаша. Предприятиеләр, оешмалар һәм учреждениеләр актив катнаша.

Үзәк стадионда жәйге сезонның ачылуы һәм ябылуы уза. 300дән артык укучы катнаша.

Көзге кросс - «Татарстан кроссы» спорт-массакуләм чарасы үткәрелә, анда мәктәпкәчә, гомуми белем бирү учреждениеләре, оешмалар, предприятиеләр хезмәткәрләре катнаша.

Милли көрәш буенча масштаблы ярышлар: район Башлыгы призына, шулай ук беренче президент М.Ш.Шәймиев призына үткәрелә. Ярышларда Татарстан Республикасы районнарыннан һәм шөһәрләреннән, шулай ук Башкортостан Республикасыннан командалар катнаша.

Күп санлы катнашучылар белән оешмалар һәм предприятиеләр арасында кышкы һәм жәйге спартакиада уза. Ярышлар районның берничә спорт объектында уза.

«Физкультурниклар көне» бәйрәме кысаларында массакуләм физкультура-спорт чаралары уздырыла. Бу көннәрдә барлык теләүчеләргә ГТО нормаларын тапшыру мөмкинлеге бирелә.

Авыл жирлекләрендә яшәүчеләрнең санын арттыру, системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче хезмәткәрләрнең кышкы һәм жәйге спартакиадалары, чемпионатлар, төрле категориядәге халык арасында спорт төрләре буенча беренчелекләр уздырыла.

Елдан-ел ярышларда катнашучылар саны арту ягына үзгәрә, бу актанышлылар арасында үткәрелгән чараларның популярлыгы кимеми дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә. Саннарның кимүе һава шартларына, жәйге, кышкы каникуллар вакытында район халкының ял итү планнарының үзгәрүенә бәйле булырга мөмкин.

Яшәү урыны буенча массакуләм спорт чараларына анализ ясап, Актаныш районында яшәүчеләрнең физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыруда уңай якларын билгеләп үтәргә кирәк.

Вақыт буенча ярышлар ел буе диярлек авыл кешеләренең теге яки бу спорт төре белән шөгыйльләнү мөмкинлеге булсын өчен планлаштырылган. Оешманың мондый принцибы акланган карар, бу авыл кешеләренең, бигрәк тә балалар һәм яшүсмерләр ягынан кызыксынуы белән раслана.

Авылларда зона спорт чараларын үткөрү - ярышларны уздыру системасы халык өчен район турнирларында катнашу өчен командаларны мөстәкыйль рәвештә туплау мөмкинлеген күздә тотта. Ярышларның төп катнашучылары-спорт секцияләрендә шөгыйльләнмәгән малайлар һәм кызлар. Югарыда күрсәтелгән ярышлар шулай ук яшьләрнең уку һәм каникул вакытында буш вакытларын оештыру бурычын хәл итә.

Өлеге ярышларны үткөрүнең төп принцибы - барлык категория гражданныр өчен дә уңайлы булу, даими рәвештә уздыру, халыкны максималъ колачлау, үткөрү урыннарының гражданныр яши торган урыннарга якынаюы.

Физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтенең өстенлекле юнәлешләрендә адаптив физик культура һәм спортны үстерү, физик мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә физик культура белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү мөһим урын алып тора.

Ел саен инвалидлар декадасы кысаларында, Актаныш муниципаль районында мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр арасында спартакиада уза. 26 авыл жирлегеннән командалар катнаша. Спорт яратучылар дартс, армреслинг, йөзү, өстәл теннисы, шахмат һәм шашка, аркан тартышу төрләрендә ярышалар. Жәйгәчеләр грамоталар һәм акчалата призлар белән бүләкләнә.

Актаныш муниципаль районы жыелма командасы чаңгы ярышлары, шашка, шахмат, АРМ спорт, жәйгә атлетика, өстәл теннисы, йөзү буенча Татарстан Республикасы чемпионатларында һәм беренчелекләрендә ел саен катнаша.

Мөмкинлекләре чикләнгән затлар ел дәвамында районның спорт объектыларында актив шөгыйльләнәләр, “Батыр” спорт сарае, “Дулкын” йөзү бассейны, “Лачын” чаңгы базасы.

Ел саен декабрьдә мөмкинлекләре чиклэнгән спортчыларны хөрмәтле торган инвалидлар Марафоны уза.

Укучылар арасында массакүләм спорт эшләрен активлаштыру максатыннан ел саен гомуми белем бирү мәктәпләре арасында комплекслы чаралар үткәрелә: районның кышкы спартакиадасы, районның жәйге спартакиадасы, жиңел атлетика кроссы, чаңгы ярышлары, хоккей, волейбол, баскетбол, бадминтон, өстәл теннисы. Ноябрь аенда егетләр һәм кызлар командалары арасында КЭС-БАСКЕТ муниципаль этабы уздырыла. Урта гомуми белем бирү мәктәбе һәм төп гомуми белем бирү мәктәбе командалары актив катнаша.

«Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын раслау турында Россия Федерациясе Президентының 2014 елның 24 мартындагы 172 номерлы Указын гамәлгә ашыру хәзерге вакытта мөһим мәсьәлә булып тора. "Хезмәткә һәм оборонага эзер" Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә кертү планы формалаштырылды. Укучыларның ГТО нормативлары актив кабул ителә, районның гомуми белем бирү учреждениеләре арасында кышкы һәм жәйге ГТО фестивале үткәрелде.

Район халкының бу актив категориясе өчен 2 спорт мәктәбендә тренировка дәрәсләре оештырылды, спорт чаралары уздырыла. Укучылар һәм студентлар яшьләренең иң яхшы вәкилләре район беренчелеге һәм Татарстан Республикасы, Россия, Бөтендөнья беренчелеге ярышларында актив катнашалар.

Хәзерге вакытта барлык гомуми белем бирү һәм спорт мәктәпләренең үз спорт инфраструктурасы бар, ул белем бирү программасын һәм спорт эзерлеген тулысынча тормышка ашыру мөмкинлеген бирә. Дәрәсләр, спорт дәрәсләре, ярышлар оештыруда һәм планлаштыруда һәм үткәрүдә барлык спорт объектлары кулланыла.

Студентлар спортының сәламәт яшәү рәвеше формалаштыруда һәм спортны үстерүдә районда студентлар һәм укучы яшьләр белән физкультура-сәламәтләндрерү һәм спорт эше алып барылуын исәпкә алып, кышкы һәм жәйге каникуллар вакытында төрле район һәм район чараларында актив катнаша.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты - Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культура һәм спорт өлкәсендә дөүлэт сәясәтен гамәлгә ашыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Актаныш муниципаль районы халкының физик культура һәм спорт белән системалы шөгылләнүгә мотивациясен күтәрү, сәламәт яшәү рәвешен алып бару.

2. Спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү һәм Актаныш муниципаль районы спортчыларының төбәкара, бөтенроссия ярышларында һәм Россия Федерациясе жыелма командалары составында эре халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгыш ясауларын тәэмин итү.

3. Физик культура һәм спорт өлкәсендә дөүлэт сәясәтенең нәтижәлелеген арттыру.

Куелган максатның масштаблылыгы чаралар комплексын эшләүне таләп итә.

Физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Актаныш районының спорт имиджын ныгыту өчен «2023 - 2025 елларга физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү» ярдәмче программасы гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программа сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, физик активлыкны һәм халыкның барлык яшь төркемнәренең эзерлеген арттыруга, тулы канлы ял һәм сәламәт ял өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән чараларны башкаруны күздә тотта.

Өлеге чараларны гамәлгә ашыру Актаныш районы халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында демографик хәлне яхшыртырга, массакүләм спортны үстерергә һәм популярлаштырырга, жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгылләнүгә жәлеп итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга артуга ирешүгә мөмкинлек бирәчәк:

системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкның 59 процентка кадәр өлеше; физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче, әлеге категория халкының гомуми санында 30 процентка кадәр «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы сынаулары (тестлары) нормативларын үтәгән Татарстан Республикасы халкының өлеше (ГТО), Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми санында өлеше (ГТО), 51 процентка кадәр.

Спорт резервын эзерләүне һәм Татарстан Республикасы спортчыларының Россия һәм халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгышларын тәэмин итү максатларында «2023 - 2025 елларга спорт резервын эзерләү һәм югары казанышлар спортын үстерү» ярдәмче программасы гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программа спорт резервын эзерләүгә, спорт мәктәпләрендә укучыларның спорт нәтижеләрен камилләштерүгә, физик культура һәм спорт өлкәсендә эшчәнлекне фәнни, аналитик һәм методик тәэмин итү системасына ярдәм итүгә, балаларга өстәмә белем бирү оешмаларына һәм спорт юнәлешендәгә һөнәри белем бирү оешмаларына ярдәм итүгә, югары казанышлар спортын үстерүгә юнәлтелгән чараларны башкаруны (һөнәри спорт) күздә тоту.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- Россия Федерациясе спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлекләренә кертелгән спортчылар саны 7 кешегә кадәр;

- спорт эзерлегенә федераль стандартлары нигезендә спорт эзерлегә буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмалар өлеше, физик культура һәм спорт өлкәсендә оешмаларның гомуми саны, шул исәптән сәламәтлеге һәм инвалидлары мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен - 100 процентка кадәр; спорт эзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт эзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт эзерлегә этабында шөгыйльләнүчеләрнең гомуми саны 13 процентка кадәр.

Программа 2023-2025 еллар дәвамында гамәлгә ашырылачак.

III. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны финанслауның гомуми күләме 2023-2025 елларда 347925,96 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2023 елга - 180123,81 мең сум.

2024 елга - 96007,89 мең сум.

2025 елга - 71794,26 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Актаныш районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Республика бюджеты һәм бюджеттан тыш чыганақлардан акчалар ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программада катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы органнар булып Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегә тора.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегә программа чаралары исемлеген, аларны тормышка ашыру чыгымнарын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр

эзерли; максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларны квартал саен бүлүне төгәлләштерә; программаны тормышка ашыруның барышы турында ел саен хисап эзерли.

V. Программаның икътисадый, социаль һәм экологик нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижәләлеккә түбәндәгеләр исәбенән ирешеләчәк:

- район халкын физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү дәрәжәсен арттыру; халыкның төрле төркемнәрендә авырулар санын киметү; оештырылмаган балалар һәм яшьләр төркемнәрен даими рәвештә спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү; физкультура-спорт хезмәтләренә, шул исәптән түләүле хезмәтләренә үтемләлеген, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру; физик тернәкләндерү һәм социаль адаптация өчен мөмкинлекләренә киңәйтү; сәламәтләндерүче актив ял итү рәвешләренә район гражданның ихтыяжларын канәгатьләндерү; яшьләр арасында наркоманияне, алкогольизмны, тәмәке тартуны һәм хокук бозуларны профилактикалауның нәтижәле системасын булдыру, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү юлы белән дә; спорт инфраструктурасының тотрыклы үсеше һәм нәтижәләлеген халык саны кимү һәм гомер озынлыгын арттыру нәтижәсе.

Муниципаль программага кушымта
«2023 - 2025 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү»

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» чаралары исемлегенә

	Чаралар исеме	Жаваплы башкаручылар	Үтәү сроклары	Чыганак, финанслау күләме	Шул исәптән, мең сумнарда.		
					2023 ел	2024 ел	2025 ел
	2	3	4		6		

I. «2023-2025 елларга физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү» чаралары исемлегенә

1	Республика, Россия һәм халыкара ярышларда (чаралар) район спортчыларын әзерләүне һәм аларның катнашуын тәэмин итү (чара)		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенә;	2023 - 2025 ел	ЖБ	2282,0	2282,0	2282,0
2	Район халкының төрле төркемнәре арасында популяр спорт-массакүләм чаралар (укучылар спартакиадасы, милләтләр кроссы) аша сәламәт, актив		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенә;	2023 - 2025 ел	ЖБ	смета буенча	смета буенча	смета буенча

	яшәү рәвешен пропагандалау, «Россия чаңгы юлы», предприятиеләр, оешмалар, учреждениеләр, авыл жирлекләре спартакиадасы							
3	Инвалидлар һәм өлкән яшьтәге кешеләр арасында спорт ярышлары, спартакиадалар, фестивальләр, спорт ярышлары спорт төрләре буенча бәйрәмнәр уздыру: бильярд, шашка, шахмат, ату, естәл теннисы һ. б.		Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Спорт мәктәбе» МБУ «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, ТР АМР инвалидлар жәмгыяте;	2023 - 2025 ел		хәйриячелек	хәйриячелек	хәйриячелек
4	ТР календарь планы буенча республика ярышларында инвалидларның һәм өлкән яшьтәге затларның катнашуын тәэмин итү		Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Спорт мәктәбе» МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, ТР АМР инвалидлар жәмгыяте;	2023 - 2025 ел	Ж Б	смета буенча	смета буенча	смета буенча

5	Иң яхшы спортчыларны һәм тренерларны матди кызыксындыру, Татарстан Республикасы, Россия, халыкара ярышларда Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы спортчыларын, тренерларын югары спорт казанышлары өчен акчалата бүләкләү күләмнәрен билгеләү.		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;	2023 - 2025 ел	РБ	300,0	ТР МКБ буенча	ТР МКБ буенча
6	Физик культура һәм массакуләм спорт өлкәсендә житөкче хезмәткәрләр, белгечләр һәм ижтимагый актив белән ел саен үткөрелә торган республика семинарларында катнашу		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;	2023 - 2025 ел	ЖБ	смета буенча	смета буенча	смета буенча

7	Тренерларны, житэкчеләр һәм белгечләрне физик культура һәм спорт өлкәсендә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтөрү		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;	2023 - 2025 ел	ЖБ	смета буенча	смета буенча	смета буенча
8	«Спорт - тормыш нормасы» федераль проекты кысаларында кече спорт майданчыклары булдыру өчен спорт жиһазлары сатып алу		ТР АМР Башкарма комитеты, ТР яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, АМР «Спорт мәктәбе» МБУ, ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	РКМ буенча	РКМ буенча	РКМ буенча
9	Муниципаль спорт мәктәпләренең спорт командаларының хоккей буенча Татарстан Республикасы чемпионатында һәм (яки) хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) спорт әзерлеге һәм катнашуы		ТР Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	399,0	РКМ буенча	РКМ буенча

	программаларын гамәлгә ашыру							
10	Татарстан Республикасының спорт резервын әзерләүче муниципаль физкультура спорт оешмаларын жиһазлау өчен спорт жиһазлары, экипировка һәм инвентарь сатып алу		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;	2023 - 2025 ел	РБ	479,51	РКМ буенча	РКМ буенча
11	«Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын һәм аны үтәүгә әзерлек системасын популярлаштыру		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;	2023 - 2025 ел	ЖБ	50,0	смета буенча	смета буенча

12.	Спорт учреждениеләрен тәэмин итү		ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ, «Спорт мәктәбе» МБУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;	2023 - 2025 ел	ЖБ	14978,59	15727,52	16513,89
13	Физик культура һәм спорт өлкәсендә эшләүчеләрнең хезмәт хақы		ТР АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, Актаныш муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ, ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	52998,37	52998,37	52998,37
14	Спорт резервын әзерләүне гамәлгә ашыручы физкультура спорт оешмалары хезмәткәрләренә-яшь белгечләренә түләү		ТР АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, Актаныш муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ, ТР АМР «Лачын»	2023 - 2025 ел	РБ	75,0	РКМ буенча	РКМ буенча

			спорт мәктәбе МАУ					
15	Спортчыларны ярышларга йөртүне оештыру		ТР АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, Актаныш муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ, ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	РКМ буенча	РКМ буенча	РКМ буенча
					ЖБ			
16	Спорт объектларының террорчылыкка каршы якланганлыгын тәмин итү өчен жиһазлар сатып алу		Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты, «Спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе, яшьләр эшләре,	2023 - 2025 ел	РБ	РКМ буенча	РКМ буенча	РКМ буенча
					ЖБ			

			спорт һәм туризм бүлеге					
17	«Ябык футбол манежы, каркас тентлы өслөклә, 20x40м зурлыгындагы футбол аланы һәм административ бина җиһазлар һәм инвентарь сатып алып» төзелеше		Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты, «Спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге	2023 ел	РБ	108561,34	-	-
18	«Татарстан Республикасы спорт корылмаларын капитал ремонтлау» республика программасы кысаларында «Иман» спорт комплексын капитал ремонтлау		Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты, «Спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге	2024 ел	РБ	-	25000	
барысы:						180123,81	96007,89	71794,26

